

BITVA NA BÍLÉ HOŘE 8.11.1620

OBRAZOBORCI
AŤ SHŔÍ
DOMINIK AJESU MARIA

JAVVAJS

TEMNO

KDOPAK CHCE PŘIDAT?

TO JE MI POHODINDA..

MEZITÍM NA HRADĚ..

Dodnes se vyprávějí legendy o hrdinném Šlikově moravském pluku, který padl u zdi obory letohrádku Hvězda do posledního muže. Realita ovšem vypadala jinak:

Nejednalo se o pluk složený z Moravanů, ale o pluk naverbovaný za peníze moravských stavů. V jeho řadách bojovali cizinci, především Němci. Není pravda, že by bojovali až do konce díky svému hrdinství: Jejich postavení bylo ve skutečnosti tak nešikovné, že pořádně neviděli, jak bitva probíhá, a kvůli zdi za sebou neměli kudy utéct. Pravdou není ani to, že by padli do posledního muže: Někteří z nich totiž přežili a po prohrané bitvě se snažili získat plat, který jim byl stále dlužen. Řada z nich, včetně samotného Šlika, později přešla do císařského vojska.

Jak zareagoval Fridrich na porážku? Poměrně jednoduše: Utekl. Hned druhého dne ráno opustil Prahu spolu se svou rodinou a částí svého majetku. Korunovační klenoty raději nechal v Praze. Opustil Čechy a už nikdy se do nich nevrátil.

Praha se vzdala bez boje. Otevřela brány a vpustila nepřátele dovnitř. Ti vyrabovali, co jim přišlo pod ruku. Generál Buquoy odsoudil Pražany tvrdě. Prohlásil, že by všichni zasloužili trest smrti.

Staroměstská exekuce

Stavovské povstání skončilo neúspěchem. Císaři ovšem bylo jasné, že nestačí pouze vzbouřence porazit, ale musí je také po zásluze potrestat: A tak 21. června 1621 bylo popraveno 27 vůdců stavovského povstání na Staroměstském náměstí v Praze.⁵

Odsouzení rebelové byli zatčeni a jejich příbuzní se snažili zachránit přímo je nebo alespoň rodinný majetek. Většinou ovšem bez větších úspěchů. Večer před popravami se vydal velký zástup manželék a dětí odsouzenců prosit o milost královského místopředsedy Lichtenštejna. Ten ovšem rozsudky změnit nemohl.

21. června ráno stálo na Staroměstském náměstí pódium pokryté černým sukem. Okolo něj hlídali vojáci. Už v pět hodin ráno začal známý kat Jan Mydlář svou práci. Některé odsouzence oběsil, většinu ovšem sťal mečem. A jako zkušený profesionál ťal vždy přesně.⁶

Odsouzení přicházeli na popraviště postupně podle svého významu a věku. Jedním ze tří popravovaných pánů byl Kryštof Harant, který roku 1619 ostřeloval svými děly vídeňský hrad. Po vyšších šlechticích – pánech – následovali rytíři. Mezi nimi byl i nejstarší popravený, Kašpar Kaplíř ze Sulevic, kterému bylo 86 let.

Po popravách rytířů došlo k udělení jediné milosti. 17 měšťanů, jejichž popravy přišly na řadu poté, ovšem čekalo na milost marně. Nejtvrdší trest stihl lékaře a rektora pražské univerzity Jána Jesenského. Nejprve mu byl vyříznut jazyk, poté byl sťat, rozčtvrcen a jeho tělo bylo vpleteno do kola. Utatá hlava Jesenského byla společně s hlavami dalších jedenácti popravených zavěšena na Staroměstskou mosteckou věž. Tam setrvala dalších deset let.

⁵ Často se chybně mluví o popravě „27 pánů“. „Pán“ bylo ovšem označením vyššího šlechtice a ne jakéhokoliv muže. Tito vyšší šlechtici, tedy opravdoví páni, byli mezi popravenými pouze tři.

⁶ Krásná literatura (a po jejím vzoru i náš ilustrátor) nám představují katy jako postavy s rudou kápi na hlavě. Ve skutečnosti se ale jedná o uměleckou licenci a popravčí by v takové kápi pořádně neviděl na svoji práci.

Jeden z odsouzených se popravě vyhnul. Martin Fruwein z Podolí spáchal již 7. června 1621 ve vězení sebevraždu. Vykonání rozsudku to ovšem zcela nezabránilo. Jeho tělu byla useknuta hlava a tělo bylo rozčtvrceno.⁷ Úředník Mikuláš Diviš nebyl popraven, ale byl „pouze“ na hodinu přibit za jazyk k šibenici.

Na místě, kde stálo roku 1621 popraviště, dnes nalezneme v dlažbě 27 křížků, které připomínají 27 popravených.

⁷ Kat Jan Mydlář si za provedení celé exekuce nechal bohatě zaplatit. Sám se dožil požehnaného věku více než devadesáti let.

STAROMĚSTSKÁ EXEKUCE

PRAHA 1621

WHAAM!

